

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej [...] w B. X.Y.
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 28 maja 2025 r.
kwestii podjęcia zawieszonego postępowania i przekazania sprawy dyscyplinarnej
według właściwości rzeczowej

postanowił:

1. na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390 i z 2025 r. poz. 304), powoływanej dalej jako „u.p.p.”, podjąć zawieszone postępowanie dyscyplinarne przeciwko obwinionemu prokuratorowi Prokuratury Rejonowej [...] w B. X.Y.;

2. na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 u.p.p. stwierdzić swą niewłaściwość rzeczową i sprawę przekazać w całości do rozpoznania Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym.

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego złożył w dniu 13 marca 2023 r. wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wobec X.Y. – prokuratora Prokuratury Rejonowej [...] w B., którego obwiniono o to, że:

1. w dniu 6 listopada 2015 r. w pobliżu miejscowości R. na drodze krajowej nr [...] uchybił godności urzędu przez to, że prowadząc samochód osobowy marki O. o nr rej. [...], przekroczył dozwoloną prędkość jazdy o 26 km/h na obszarze, w którym obowiązywało ograniczenie prędkości do 70 km/h, które to zachowanie odpowiada znamionom wykroczenia z art. 92a ustawy z 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151), tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 137 § 1 pkt 5 u.p.p.;
2. w okresie od 31 grudnia 2015 r. do 11 kwietnia 2017 r. w D., C. oraz innych miejscach na terenie Polski, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu uzyskania informacji, do których nie był uprawniony, posługując się urządzeniem podsłuchowym, które pozostawił w swoim mieszkaniu przy ul. [...] w D., zajmowanym wówczas przez żonę D. W., dokonał nieuprawnionego nagrania wypowiedzi i zachowania wymienionej oraz innych osób, z którymi kontaktowała się osobiście lub telefonicznie w tym mieszkaniu, a następnie uzyskane w ten sposób informacje ujawnił innym osobom, w tym czworgu osobom najbliższym, które to zachowanie odpowiada znamionom przestępstwa z art. 267 § 3 k.k. w zw. z art. 267 § 4 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., czym uchybił godności urzędu, tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 137 § 1 pkt 5 u.p.p. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 171 pkt 1 u.p.p.;
3. w okresie od lipca 2015 r. do stycznia 2016 r. w D., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, nachodził swoją żonę D. W. w miejscu jej zamieszkania, to jest w mieszkaniu przy ul. [...] w D., a przez to naruszał jej prawo do prywatności, czym uchybił godności urzędu, tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 137 § 1 pkt 5 u.p.p. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 171 pkt 1 u.p.p.;
4. w dniu 11 stycznia 2016 r. w D. pozbawił żonę D. W. i ich małoletniego syna K. W. możliwości korzystania z zajmowanego przez nich stale mieszkania przy ul. [...] w D. poprzez zamknięcie go na klucz, którym nie dysponowała D. W. oraz pozbawienie jej przez to możliwości korzystania z przedmiotów użytku osobistego i leków niezbędnych dla prowadzonej terapii leczniczej,

czym uchybił godności urzędu, tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 137 § 1 pkt 5 u.p.p.;

5. w dniu 4 stycznia 2016 r. i w dniu 7 stycznia 2016 r. w D., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, zabrał należące do D. W.: telefon komórkowy oraz laptop marki A., w których zawarte były jej prywatne dane, czym uchybił godności urzędu, tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 137 § 1 pkt 5 u.p.p. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 171 pkt 1 u.p.p.

Jednocześnie przed Sądem Rejonowym w S., sygn. akt [...], toczyła się sprawa karna X.Y. oskarżonego o to, że w okresie od 31 grudnia 2015 r. do 11 kwietnia 2017 r. w D., C. i innych miejscach na terenie Polski, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu uzyskania informacji, do których nie był uprawniony, posługując się urządzeniem podsłuchowym, które pozostawił w swoim mieszkaniu, położonym przy ul. [...] w D., w którym zamieszkiwała wówczas D. W., dokonał nieuprawnionego nagrania jej wypowiedzi i zachowania oraz wypowiedzi i zachowania innych osób, z którymi wyżej wymieniona kontaktowała się we wskazanym miejscu osobiście oraz telefonicznie, a następnie uzyskane w ten sposób informacje ujawniał innym osobom, w tym członkom swojej najbliższej rodziny: B. i R. W., siostrze M. G., konkubinie J. R., czym działał na szkodę D. W. oraz A. B., tj. o czyn z art. 267 § 3 k.k. w zb. z art. 267 § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2023 r., sygn. akt I ZSK 9/23, Sąd Najwyższy zawiesił postępowanie dyscyplinarne prowadzone przeciwko obwinionemu prokuratorowi X.Y. do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego prowadzonego wobec niego o przestępstwo z art. 267 § 3 k.k. w zb. z art. 267 § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Postępowanie dyscyplinarne w sprawie X.Y. – prokuratora Prokuratury Rejonowej [...] w B., któremu we wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej z dnia 13 marca 2023 r. zarzucono popełnienie pięciu przewinień dyscyplinarnych z art. 137 § 1 pkt 5 u.p.p., zawieszone na mocy postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 r., sygn. akt I ZSK 9/23, należało podjąć, wobec ustania

powodów, dla których je zawieszono. Prowadzone przeciwko wyżej wymienionemu postępowanie karne, w ramach których rozstrzygana była kwestia poniesienia przez niego odpowiedzialności karnej za czyn wyczerpujący znamiona przestępstwa i jednocześnie będący przedmiotem zarzutu II z wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, zostało prawomocnie zakończone. Wyrokiem z dnia 24 lutego 2025 r. Sąd Okręgowy w S. umorzył to postępowanie.

Powołany wyżej wyrok Sądu Okręgowego w S. kończący prawomocnie postępowanie karne wobec prokuratora X.Y. ma istotne znaczenie dla wskazania właściwego sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji w jej sprawie dyscyplinarnej. Przypomnieć bowiem trzeba, że co do zasady, jeśli czyn stanowiący przewinienie dyscyplinarne, jednocześnie wyczerpuje znamiona umyślnego przestępstwa, to sąd dyscyplinarny związany jest w zakresie tego ustalenia prawomocnym wyrokiem skazującym sądu powszechnego. Takiego charakteru nie mają wyroki uniewinniające ani decyzje procesowe o umorzeniu postępowania karnego. W przypadku wydania prawomocnego wyroku skazującego, samodzielność jurysdykcyjna sądu dyscyplinarnego w zakresie własnych ustaleń ograniczona zostaje do tych części stanu faktycznego, które wykraczają poza znamiona konkretnego czynu. Obecnie zatem nie jest możliwe przyjęcie, że przewinienie dyscyplinarne zarzucane obwinionemu prokuratorowi X.Y., opisane w pkt II wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego z dnia 13 marca 2023 r., sygn. akt [...], wyczerpuje jednocześnie znamiona przestępstwa. W tej sytuacji wyeliminowana zostaje podstawa prawna do rozpoznania tej sprawy dyscyplinarnej w pierwszej instancji przez Sąd Najwyższy.

Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 145 § 1 pkt 1 lit. b u.p.p., Sąd Najwyższy w pierwszej instancji orzeka w sprawach przewinień dyscyplinarnych prokuratorów, w składzie dwóch sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej i jednego ławnika Sądu Najwyższego, w sytuacji, kiedy wyczerpują one znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego lub umyślnych przestępstw skarbowych, lub w sprawach, w których wniosek złożył Sąd Najwyższy, oraz w sprawach, o których mowa w art. 137 § 1 pkt 3 u.p.p. W pozostałych sprawach dyscyplinarnych prokuratorów, orzeka w pierwszej instancji Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym.

Jako że w aktualnej sytuacji procesowej żaden z zarzutów stawianych obwinionemu nie dotyczy przewinienia podlegającego rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy – Izbę Odpowiedzialności Zawodowej, należało przekazać sprawę dyscyplinarną do rozpoznania właściwemu sądowi dyscyplinarnemu, zgodnie z treścią art. 145 § 1 pkt 1 u.p.p.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[M. T.]

[a.ł.]